

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Conciones siue Conceptvs Theologici Ac Prædicabiles R.
D. Petro Bessæi SS Theol. Doct. Reg. Galliar. Oratoris**

Besse, Pierre de

Coloniae Agrippinae, A. M.DC.XXIX

Feria IV. Post Domin[icam] Passionis.

Nutzungsbedingungen

[urn:nbn:de:hbz:466:1-56232](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-56232)

similis Naamani illi Syro, qui opes quidem & munera iustis viris Elifaeis offers, sed lepra cooperus es. Quid amplius de te dicam, o perfido & immunde mundo? Non erra- ro, si te regi Ezechia similem dixerō, qui thesauros tuos & opes Babylonij, hoc est, peccatoribus, manifestas. Porro si sapimus, Auditores, oranem hunc mundum cum suo mundo, cum ambitione & vana gloria relin- quamus, & subtiliores adhuc conceptus pro- feramus.

Egregius
sublimis
conceptus.
Frater hi Domini, qui ab eo, ut se mun- do manifestaret, efflagitant ipsi sunt Angeli, & sancti Patres, qui jam ab ipso mundi pri- mordio nunquam non dixerunt; hi in coele- stibus, illi in infernis constituti: *Transi hinc,* caelos relinque, *& vade in iudam;* in terram de- scende, *manifesta te mundo,* humanam natu- ram assume, cum hominibus versare ut ho- mo. Audite, ut eum Psalmographus ad hoc inuitat dicens: *Ostende faciem tuam & salu- erimus;* quasi diceret: *Manifesta te m. nd.* Quod vobis ad oculum in figurę inuolucris expre- sum dabo.

Figura.
1. Reg. 9.
Cum Absalom fufus fugatusque esset, David mœre confectus, in tenebris & lu- ctu sedebat, omnibus regni negotiis negle- ctis; ad quē Ioab dux militiae, & omnes prin- cipes Israēl accedentes, hac eum oratione ag- gressi sunt: *Ostendisti hoc & quia non curas de au- ctibus tuis, & de seruis tuis: nunc igitur surge & procede & alloqueris facis fac seruis tuis. uro enim tibi per Dominum, quod si non exieris, ne vnus quidem remansurus sit tecum nocte hac.* Eheu! post miseram illam refractarij & contumacis Absalomi, generis, inquam, humani, stragē, cum Verbum Patris indignatione commo- tum esset, duces illi coelestrum legionum, Angeli scilicet & sancti, his eum quotidie verbis compellabant: Quid agis Domine, quid o Verbum ad mundi redemptionem predestinatum? anne ita duces tuos & legio- nes negliges? semperne creaturarum obli- sceris? surge, egredere, mundo collabenti suc- curre, manifesta te mundo, humanam natu- ram indue, omnia alioquin pessum ibunt; fac ut te mundus cognoscat, neue dicat, quod olim dixit Pharaō: *Dominum non cognosco, & Israel non dimittam.* Mundo igitur te manife-

sta; nam, ut Isaias loquitur: *Deus Israel Deus absconditus;* ipse nempe thesaurus est in natu- ra agro absconditus, quem qui inuenit ho- mo, vadit & vendit vniuersa quæ habet, ut eum possideat & consequatur.

Quamobrem Domine manifesta te mun- do; quod toties iam fecisti: in sublimi namq; omnium rerum creationis opere bonitatem tuam manifestasti; in diluuiō adducendo, ius- titiam, in prudenti omnium rerum & totius vniuersi directione & moderamine, prou- dentiam tuam singularem; in mylterio re- demptionis humanæ, immensam tuam mi- sericordiam. Egregie profecto & diuinæ ma- nifestationes. Anne igitur adhuc necesse est, Domine, mundo ut te manifestes? Etiam Domine, iudiciorum tuorum rigorem seue- ritatemq; iustitiæ demonstrando, manifesta te peccatoribus, & ostende de te eum esse, qui oditi omnes qui operantur iniquitatem. Ante omnia vero Domine, manifesta te ani- mabus nostris, ostende scilicet, te vnicam earum beatitudinem esse, summum earum bo- num, & omnia; & concede, ut quemadmo- dum ipse præiuristi, omnem inanem fastum conculcantes, & inanem gloriam fastidien- tes, omnem si quam adipiscantur gloriam, ad te referant, neq; hoc in mundo agnoscant, ac tandem aliquando in æterna beatitudine, cū coelesti illo exercitu; iucundissime tibi acci- nere mereantur, *Soli Deo honor & gloria.*

FERIA IV. POST DOMIN. PASSIONIS.

Partitio.

- I. De verbi Dei efficacia.
- II. De Pastore.
- III. De vocis pastoralis audientia.
- IV. De vi verbi auditi.

Oues mea vocem meam audiunt. Ioan. 10.

FIGURA.

CUM magnus ille Patriarcha Isaac (ille inquam qui olim ligna, quibus combu- *Gen. 27.*
rendus

Mmm 3

rendus fuerat, immolendus à patre super mō-
tem humeris suis gestauerat) benedictionem
filijs suis elargiri vellet, vt Iacob loquentem
audiuit, eius vocem statim sub ementito li-
cet habitu agnouit. Qui rem propius inspe-
xerit, idem omnino in Euangelio hodierno
reperiet, ac similes penitus circumstantias.
Videbit namq; hic alterum Isaac (qui ad mō-
tem Caluarix immolendus deductus est, &
quidem ponderosa illa cruce, in quam agen-
dus erat, grauat) aperte hodierna die profi-
tentem se oues ē voce agnoscere, & se quoq;
vicissim ab omnibus ex eadem voce agnoscis
Oues mea vocem meam audiunt: De hac hodie
efformet, & linguam Spiritus Sanctus qui lin-
guas infantium facit disertas, eloquentem
reddat, & modo Virgo Deipara precibus suis
atq; intercessionibus succurrat. Quapropter
recitemus supplices

A V E M A R I A.

Apophthe- Epirotarum ille Rex Pyrrhus, Auditores,
gma Pyrrhi dicere sæpenumero solebat, plures regno suo
vrbes & oppida Cyneæ Oratoris eloquen-
tia; quam armis & bellica industria, accessif-
se: plusque sese linguæ eius, quam militum
dextris deferre debere. Quod Rex hic in lau-
dem eloquentiæ, id nos non inmerito in di-
uini verbi laudem dicere poterimus: ac ma-
nifeste profiteri, plures animas ad Deum sua-
ui verbi Dei prædicatione, quam violenta
armorum potentia & bellico robore esse cō-
uersas.

Quare agite, Apostoli dicite nobis sine-
re, quibus potissimum armis, non dico vrbes
aliquot, sed vniuersum terrarum orbem ex-
pugnaueritis: an non prædicatione verbi di-
uini? nam *in omnem terram exiit sonus eorum*.
Hæ sunt nimirum balistæ & bombardæ, quæ
totum mundum expugnarunt, ac violenter
subiecerunt.

Euidenter huiusce rei figuram in libro
Iosue animaduertro. Vix namque tubæ sa-
cerdotes circum muros vrbs Ierichuntinæ
clangere cœperunt, quin statim concide-

runt, & ad terram collapsi sint. Designabat
hoc, quamprimum vt Apostoli, Sacerdotum
Principes, & verbi Dei tubæ, insonare inci-
perent, infidelitatis tenebras, idololatrias,
obstinationem, quæ mundo instar vallorum
& propugnaculorum erant, euerrenda, & ad
terram prosternenda. Significabat etiam, &
præcones verbi Dei ac tubæ Euangelicæ, vos
vix circa muros Ierichuntinos, corda scilicet
obfirmata, & pertinaces peccatorum animos
strepere incipere; quin statim omnia pecca-
torum propugnacula & valla concidant, &
ad terram deiciantur. Hoc ipsam respexit
Deus, cum Moysi & Aaroni præcepit, vt ad
peram tantum loquerentur, quæ ad primum
eorum mandatum largissimos aquarum fon-
tes & copiosas scaturigines esset editura: *Lo-
quimini ad petram & dabit vobis aquas*. Verum
cum Moyses verbis Domini diffideret, & vl-
tra præceptum virgam quin etiam adhibe-
ret, grauitè à Deo veluti incredulus castiga-
tus fuit. Edocere quippe eum volebat Deus,
& in ipso nos omnes, sola verba plus virium,
ad aquas è petra lachrymas scilicet ex obdu-
rati peccatoris oculis, eliciendas habere, quæ
baculum & omnem violentiam Testatus id
est Psalmista: *Vox Domini in virtute, vox Do-
mini confringentis cedros*, ac veluti tonitru om-
nia concurrentis.

Et sane tonitru ipsum, vti quotidiana Conceptus
experientia constat, sæpius arborum produ- è nature pe-
cit & fœtum in vtero materno, subtili vi netralibus
sua, occultissima quæque penetrante, ene- peritus.
cat. Ipsum quoque verbum Dei tonitru re-
uera dici poterit, quod peccatrices animas
abortiri facit, & scelerata peccatorum mon-
stra, pestilentes s. fœtus, suffocat & enecat.
Tradunt quin etiam rerum naturalium scri-
ptores, ceruam nonnisi cælo tonante fœtus
posse edere: natura enim occulta quadam
ratione per terrefacta meatus occultos ape-
rit, viamque fœturi ad egrediendum parato
patefacit, quem alioquin vtero materno in-
clusum emori oporteret. Animæ peccan-
tium ceruæ pauidæ sunt, quæ sanctam con-
uersionem, nisi tonitruo verbi Dei auxiliian-
te, parere nequeunt. An non hoc ipsum
est, quo

Psal. 18.

Ios. 6.
Figura.

Luc. 23.

rauca facta sunt fauces mea: & Luca, Et clamans voce magna Iesus ait: Pater in manus tuas commendo spiritum meum, & hæc dicens expiravit. O igitur bonum ac verum pastorem!

1. Reg. 17.

Dicebat olim Dauid socero Sauli, fortia sua facta commemorans: Domine Rex, cum abhinc aliquot annis greges Isai patris mei in montibus Bethleem pascere, visus & leo inuadebant oues: ego quidem viso oues in discrimine constitutas, irrueram in eos, prædaque è faucibus eorum erepta, vtrumque in fugam compuli. Quid? an non generosus ille Dauid, Iesus redemptor noster, extitit: qui cum in his mundi conuallibus greges Patris sui æterni pasceret, & visus ille ferox & tartareus leo, rabie ac furore percitus, oues inuasisset, inuasores hosce inuasit, abegit, extinxit, ouesque faucibus eorum eripuit? Quantum igitur debes bono huic pastori o homo, & quamnam tua erga eum ob recepta beneficia est obligatio? qui tantum nimirum laborauit, sudauit, clamauit, vt te quaereret, seruaret, & damno sempiterno eriperet?

Gen. 31.

Cum Iacob postquam viginti annorum spatio Labano seruiit, ingratitude eius & inhumanitatem, bono zelo succensus, reprehendisset, dicens: *Per viginti annos in domo tua seruiui tibi, diem tuum ne astu urgebar, & gelu, fugibatque somnus ab oculis meis.* Sufficere quidem id poterat ad iram Labani sedandam, ad animum eius emolliendum, & perpetuam amicitiam cum genero suo stabilendam. At si Iacob illi in memoriam reduxisset, quod eius ergo captiuitatem expertus esset, vulnera subiisset, totiesque vitæ discrimen incurrisset, non est dubium, quin longe plus vitium expostulationes hæc fuissent habituræ. O homo, o peccator, respice obsecro, vt bonus ille pastor, ad imitationem Iacob, tecum expostulet, quod triginta tribus annis tibi ministrando fuerit obsecutus, quod animam tanta sollicitudine, anxietate, ac fidelitate parauerit, & seruaerit, vt noctes infomnes, vt plurimum, traduxerit, *vigilans sicut passer solitarius in tecto*: fuit ille namque pro te in carcerem coniectus, flagellis subditus, spinis coronatus, cruci

affixus; denique pro salute tua in eadem cruce expiravit. Eheu! an non hæc omnia sufficiant, ad cursum tuum sistendum; an non hæc impediunt, ne Deum, clementissimum illum pastorem, amplius peccando offendas? Ille namque pastor est, qui hodie ait: *Oues meæ vocem meam audiunt.* At quamnam, o benignissime pastor hæc sunt oues, aut quamnam vox illa? Oves, anima Christianorum sunt, & vox, verbum Dei, vox, inquam, quæ nos quotidie ad viam salutis calcandam, ad vitæ conuersionem, ad lachrymas, ad contritionem, ad penitentiam inuitat; vox clamantis in deserto: *Parate viam Domini, rectas facite semitas.* Luc. 3. *eius: auferte saxa, & petras peruicaciae, excindite vepres illos malitiæ, complanate montes illos superbiæ, diminuete colles illos arrogantia, ac vitiorum colluuiem procul remouete: vox, inquam, quæ per Noe omnes nos admonet, vt diluuium iudiciorum Dei euitemus: vox per Angelos prolata, qua, vt è Sodomia nos propinquamus, & ad montes penitentia velut in locum salutis confugiamus admonemur: vox per Ionam denunciata, quæ nobis Dei velle & nolle declarat; instigare scilicet perniciem & exitium, nisi prauam vitæ conuersionem quantocytus corrigamus.*

Verum, o bene pastor, vbinam sunt modo oues, quæ huic tuæ voci clamitanti auscultent? Clamasti & plorasti iamjam in Iudæam editus Domine, & emisisti vocem, *similem nobis plorans*, vt de se Salomon ait: & tamen ad tantum clamorem aliquot solum pastores, & tres Magi excitati sunt, & ad præsepium properarunt. Cum vero jam ad maturiorem ætatem venisses, & vox quoque iam facta esset viuilior, & quotidie in templo, in porticu Salomonis inclamares; hic tantum Cananæa aliqua, aut Samaritana, aut Magdalena, illie vero Zachæus, Centurio & Regulus aliquis è somno vitiorum excitati fuerit, teque secuti sunt. At omnis Iudæa, & ipsa Ierosolymorum ciuitas vocem tuam non audiuit, sed instar aspidis surdæ obturauit aures suas. Deinde cum iam sublimem illam crucis cathedram conscendisses, equa ad totum mundum verba salutis dabas, & vocem quam poteras maxime

Gen. 6.

Gen. 19.

III.

Pauci voce pastoris huius audire, licet se prius in claustris maris.

1. an. 1.

Deu.

xime

xime intenderes, nullus omnino præter latronem te clamantem audiuit: ipsi Scribæ & Pharisei, ipse Herodes, totque milieum cohortes, licet sub cruce starent, ne vllū tamen verbum percipere potuerunt. Adhæc post mortem quoque tuam, toties tamque vehementer clamasti, & vocem intendisti, & quotidie quin etiam clamas, & vocem monendo castigandoque intendis. at nemo tibi auscultat, verbum tuum negligitur, nemo aures, aut animum accommodare curat.

Hoc ipsum scilicet Isaias olim conquestus est, dicens: *Domine quis credidit auditui nostro; id est, quis obediuit?* quæ verba D. Paulus 10. ad Roman. cap. etiam vsurpauit. An enim ij, vestro iudicio verbum Dei audire, vocem pastoris agnoscere Euangelioque obedire dicendi sunt, qui, cum quotidie de terrore iudicij, de mortis horrore, de tartari supplicijs, de diuina iustitia, de pœnis scelerate viuentibus destinatis, deque reddenda vitæ ratione, concionatores loqui audiunt, simulque intelligunt ob vnicum lethale peccatum æternam damnationem esse subeundam; interea tamen non conuertuntur, nec vitam in melius commutant, ac non magis permouentur, quam si aniles fabulas, aut senum deliria in cathedra audirent enarrari!

Verum enim vero intelligatis velim, oues scabiosæ, surdæ, & in peccatis vestris obfirmatæ, quæque verbum Dei audire negligitis, vel auditum ad opus non cogitis; hunc à vobis contemptum & negligentiam in extremo iudicio exactum iri, ac propter eadem tartari pœnis vos mancipandos. Moses enim cum legum volumen populo prælegisset, Lenitis id ipsum in manus consignauit, vt magna diligentia, & sollicitudine in Arca Testamenti repositum, seruetur, vt sit, inquit, *tibi contra te in testimonium.* Quid ais Moses? quam ratione fieri posse credam, vt ingens illud legis acceptæ beneficium, quod tantopere in sacris literis exaltatur & de prædicatur, mihi in iudicium credat? cur asseruari præcipis, vt sit mihi in testimonium eodē damnationis? Recte quidem: nam quemadmodum lex pijs & spiritualibus, ingentis

Tom. 1. Bessæi Quadrage.

beneficij loco habenda est, eam nimirum obseruantibus, & ad vnguem seruantibus: ita eadem negligentibus & conculcantibus, scandalum est, ac iudicium. Ne porro mirum vobis videatur, hoc Moysen de lege locutum esse modo; scire vos velim, eadem de Iesu Christo & Isaiam locutum lapidem cum fundamentalem nominando, & simul petram scandali; hoc quidem nomine propter improbos, illo vero propter iustos.

Ac veluti augustissimum Eucharistiæ Sacramentum, supereminens donum est, & omne transcendens donum, & cui par nihil existat, illius tamen naturæ est, vt indigne sumentibus & accedentibus mortem afferat animæque sempiternam damnationem arcessat. Ad eundem quoque modum verbum Dei, diligenter ac pie auscultantibus animabus, vita est & pabulum, eo vero se indignos præbentibus mors & iudicium. At ne noua vobis hæc & inaudita comparatio videatur, sciendum est, eam ex horto sancti Augustini celeberrimi Ecclesiæ Doctoris esse petitam, qui eandem vsurpans, etiam dicere audeat: *Interrogo vos fratres, quid plus videtur vobis corpus Christi, an verbum Christi?* ac tandem concludens ait, eum non minoris peccati reum esse, qui verbum Dei contemnit ac negligit, quam qui pretiosum Christi corpus pedibus proculcat ac proterit. Horresco referens, Quid, Augustine, an hæc scribere non es veritus: anne eius reuera opinionis fuisti? Fuit, Auditores, fuit, neue vnquam, vti cetera, in quibus scribendo peccauit, retractauit, quin etiam hæc eadem sententia in Decretorum volumen à Patribus S. Romanæ Ecclesiæ consensu, relata est. Hoc igitur tecum perpendas velim, o Concionum osor & verbi Dei Timon.

Proponite, obsecro, vobis ob oculos, qui verbum Dei rarius aut nunquam auditis, quam grauius Deum offendatis; tanta enim vestra culpa est & peccatum, quanta maiestas & potentia eius, quem contemnitis. Vnde Diuus Gregorius in quodam Dialogorum loco ait, *Verbo Dei peccatores conuertere, maius est miraculum, quam mortuos carne*

N n n susci-

suscitare. Et sane quemadmodum animæ corpora ipsa longis interuallis antecellunt; ita quoque animarum resurrectio multo mihi videtur admirabilior, quam corporis. Quantum igitur, eheu! vestrum est peccatum, quando verbum hoc contemnitis & vilipenditis, nec id cum debita reuerentia, ac prout par est, auditis? Audite quomodo vestrum hoc delictum, aureum illud eloquentiæ flumen, cuius ab ore melle dulcior fluxit sermo, in homilijis exaggeret: *Regis inquit littera non leguntur in Senatu, nisi cum magna omnium attentione ac silentio: quid ergo cælestis regis littera, in medio Ecclesiæ: an non igitur totum orbem par est præ reuerentia contremiscere, & ad verba tanti regis humiliter inclinari, ac subiici?*

Quibus nos verbis magnus ille Doctor voluit edocere, Euangelium, verbum Dei, & sanctam eiusdem prædicationem, non esse aliud quam literas quasdam à magno illo regum rege cælitus missas, quibus homines reddere vult certiores, quid in cælesti regione inter Angelos agatur. Primus tabellarius, ac literarum harum baiulus fuit Filius Dei vnigenitus; cæteri vero concionatores sub eo constituti, velut caput cum & Principem agnoscunt: vnde ipse de se in Euangelio, ait: *sicut misit me Pater, & ego misit vos*

Qua igitur attentione, qua reuerentia, quo silentio literæ illæ, & nuntia accipiendæ sunt, & sane quicumque audire negligit, se inter Christianos numerari nolle ostendit. Neque enim ille suavi mariti nomen meretur, sed marmore durior & præfractior dici potest, qui in regione longinqua constitutus, in eaque moras longiores trahens, vxoris, filiorumque domi relictorum nunquam meminit, de que iis minime sollicitus est, nullam deinde amicorum, patriæ, locique natalis memoriam habet, ac vix de iis certior reddi cupit. An non ille aliorum amorem suum conuertisse dicendus foret; aut animum erga patriam, amicos, & suos penitus exuisse, omnemque de reditu cogitationem deposuisse? Eheu, Auditores, ecce peregrinamur hic in terra aliena, in loco

exilij, & lachrymarum valle, in qua interdum ad triginta, quadraginta, sexaginta, & ad summum octoginta annis hæremus; cælum vero nostra est patria, in qua sponsus noster Iesus Christus commoratur, in qua omnis nostra facultas & hæreditas, ipsa inquam cælestis beatitudo, sita est; in qua nostri sunt fratres, Angeli, nimirum & sancti Dei. Quicumque igitur ad hanc patriam non anhelat, de ea non inquirat, neu de medijs, quibus ad eam reuerti liceat, neu de iis quæ illic peragantur certior reddi desiderat; quicumque de ea non est sollicitus, neu voluptatem capit audiendis ijs, quæ ibidem fiunt; euidenter ostendit se illicito quodam amore teneri, & certissimum id argumentum est, hunc erga mundum affici, ac difficulter admodum ab eo posse diuelli.

Hebraei cum captiui in Babylonem adducti essent, quotiescunque iucundissima patriæ memoria animum subibat, statim in lachrymas resoluebantur, ac triste suum exilium deplorabant, dicentes: *Super flumina Babylonis illic sedimus & fleuimus, dum recordaremur tui Sion.* Ad eundem modum pij & spirituales quotiescunque de patria cælesti loqui intelligunt, continere nequeunt lachrymas, sed penitus in fletum effunduntur.

Addo adhæc certissimum esse damnationis argumentum & reprobationis indicium, quo nullum certius esse queat, sanctum Dei verbum negligere; *Beati enim qui audiunt verbum Dei: & cum contrariorum contraria sint consequentia, iuxta Philosophos, facile inde consequitur, Maledicti, qui non audiunt verbum Dei.*

Pisces an recentes sint ex auribus & branchiis colligi solet: si enim aures puteant, aut colorem mutarint, signum est pisces putrescere; si vero recentes sint & viuidae, sequitur certissime, pisces quoque recentem esse. Ad eundem quoque modum DEVM piscium suorum bonitatem aut corruptionem ex auribus explorat; quare cum viderimus aliquem, qui verbo DEI non capitur, conciones rarius frequentat, at eandem potius fastidit, aures

Chrysof. in
Matth.

Insignis similitudo.

Psalm. 138.

Simil.

inertentus eum fortidas habere certum est. Et hoc inceptus. plium corruptionis indicium est, & evidens reprobationis, & damnationis argumentum. E contra vero cum viderimus aliquos e verbi diuini auditu voluptatem capere, signum certissimum est, aures eius bonas esse & bene affectas, e quibus auribus de eiusdem etiam prædestinatione manifeste iudicare possumus. Audite vero, quid in lege scriptum sit, *qui ex Deo est, verba Dei audit: propterea vos non auditis, quia ex Deo non estis.*

Et quoniam de legibus mentio incidit, solemne est in iure ciuili, furem in flagranti delicto repertum, prima vice ad flagra condemnare; secunda eidem aurem præscindere; si deinde iterum alicuius delicti reus in iudicium manus inciderit, morte afficere. Eadem profusius iudici nostro celesti agendi ratio est. Quando enim in primam peccatum incidimus, quamprimum nos vestibus gratiæ exiit, & conscientia rodentis flagellis reuera castigat, *nam multa flagella peccatoris;* Sed ad secundum & tertium delictum aures nobis præciduntur, adeo ut Verbum Dei audire nobis graue sit, ac nauseam quodammodo pariat; quin etiam omnem rerum diuinarum gustum, sensum & peccati dolorem amittamus, atque instar puerorum, omnium rerum negligentes, denique de nullo solliciti viuamus; vt non immerito Sapiens dixisse visus sit: *Peccator, cum in profundum Seneris, contemnit.* Huiusmodi igitur contemptor & peccator, cum aures præcisas habeat, quid aliud ei præter restem, præter crucem, mortem, & æternam damnationem expectandum est?

Leu. 24. Veturit olim Deus in lege veteri, ne quis ei victimam decurtatis auribus offerret, maxime ex voto: *Bovem & ouem aures & cauda amputatis voluntarie offerre potes, votum autem ex his solus non potest.* Egregia profecto carimonia, & insignis figura, qua edocemur, Deum non delectari animabus, quæ aures truncatas habeant, id est, quæ verbo Dei audiendo non delectantur.

Exod. 21. & Deuter. 15. In eadem lege cautum erat, vt seruus pretio emptus, cum iam elapsus seruitutis se-

ptennio, libertati restituendus, ob Domini sui amorem manumitti detrectabat, ac seruituti libertatem postponebat; aure subula perforata, ad postem ostij domini sui affigeretur, & hac ratione se ei in perpetuum seruum traderet. Obscuræ sane sunt hæc cæremoniæ, sed sub mysterio sensu designare volebant, peccatorem, qui peccato sese velut mancipium subdendo, diabolum pro Domino agnosceat; si libertatem Evangelicam ei in verbi diuini prædicatione oblatam repudiat, vt per baptismum & penitentiam liberatus à lege peccati, iam non sit amplius sub peccato, neque sub lege, sed sub gratia; sed e contra in captiuitate & seruitute perseuerare proponit, tamque plagoso & crudeli Domino semper seruire instar mancipij desiderat, concupiscentias & prauos animi affectus sequendo, hunc ipsum inquam, perforatas aures habere, easque ad verbum Dei audiendum profusius ineptas reddi, atque hunc diaboli seruum in perpetuum constitui, id est, æternæ damnationi destinatum viuere. Solæ igitur oues Christi diuinam eius vocem audiunt; vnde euidenter & liquido colligere datur, solas eas ad gloriam esse prædestinatas.

Si vero vos, o peccatores, sciretis, quanta verbi huius vis sit & efficacia, omnia profecto desereretis, quo id audire possitis. Audio namque Dauidem exclamantem: *Quam dulcia faucibus meis eloquia tua super mel & fauum ori meo!* Video Reginam Sabaorum, audita celebri illa Salomonis sapientia, sensibus destitutam extra se rapi. Obstupesco Magdalenam, quæ prius vile mundi mancipium fuerat, cum eam ad pedes Saluatoris, magni illius Ecclesiæ, sedentem, omnium deliciarum voluptatumque priorum penitus oblitam, ac solo diuinorum eloquiorum nectare inebriatam contemplet. Proponite, quæso, vobis ob oculos milites illos & centuriones, à Synagoga ad Dominum comprehendendum missos? qui statim vt eum loquentem audiuerunt, attoniti & stupore defixi re infecta ad suos reuertentes, propalam in ciuitate de eo testati sunt, nullum vaquam mortalium sic

tantaque energia locutum esse. Iterum itaque vobis in clamo, peccatores, Conciones frequentate, verbum Dei audire, templa huius audiendi causa adire: nihil quippe vobis aut vtilius aut magis ad salutem vestram necessarium dici vel excogitari potest. Hæc enim via omnes pene peccatores, etiam obduratissimi, ad salutis semitam perueniunt. Imprimis namque Iosias rex, lecto tantum legis volumine, in quo comminationes in legis violatores directas legerat, adeo permotus est, & tactus intrinsecus, ut scisso paludamento regio, diuina sciscitatum oracula miserit, quam vitam ratione institueret, quod & præstitit: vitam namque suam & simul regni totius administrationem ex voluntatis & legis diuinæ præscripto direxit. S. quoque Antonius Eremita, cum referente Athanasio in templo audiuisset legi: *Vade, vende omnia quæ habes, & sequere me*, ad Dominum à seculo conuersus est, mundiq; vanitatibus relictis ad tantam vitæ puritatem, sanctitatemque peruenit, ut paucos habeam sanctorum, quos cum eo conferam. Referunt quoque magnum illud Ecclesiæ decus & columen Augustinum, lectis verbis illis Apostoli: *Non in comessationibus neq; luxuriis consistit regnum Dei*, à Manichæorum hæresi esse conuersum; Videtis igitur peccatores, quæ nam vtilitas ex verbi diuini auditu sequi soleat: de quo bene olim vaticinatus est vates regius: *Ecce dabit Soci sua orem virtutum*, ad animos obfirmatos à vitiorum calle conuertendos, omnesque ad poenitentiam alliciendos.

Cum Lex olim in Sinai monte à Deo ferretur, audiri ceperunt tonitrua, venti, fulmina, clangores tubarum, & fragores horrendi: quibus omnibus demonstrabat Deus, legem illam, & eloquia diuina ingentis virtutis & efficaciz admirabilis futura, mirabilesque effectus productura.

Docti etiã & sapientes adire conciones debent.

Ante omnes vero velim vos, qui rerum scientia & omnigena doctrina excellitis, ad conciones confluere; semper enim quod discatis audietis: quin etiam plus illæ ad permouendum valent, accedente adhuc voce & gestu dicentis, quam omnis librorum sublimium intra priuatos parietes lectio. Apo-

stolus quidem Paulus optime legis peritus *Act. 9.* erat, nihilominus à Domino ad Ananiam mittitur, qui diceret, quid eum facere oporteret. Sanctus quoq; Dionysius Areopagita, Peccatores summus Philosophus, non prius ad plenam ad verbi veritatis cognitionem pertinere potuit, Dei audiam Paulum concionantem audisset. Dationem quid, licet in Dei lege versatissimus, prius uerè peccatum non agnouit, quam Nathan ei patefecisset. Ipsi quoque Scribæ & Pharisei, qui legis professores erant, & ad quorum doctrinam omnes vitam instituebant, non grauebantur tamen in desertum se conferre, ut concionantem Ioannem Baptistam *Matth. 3.* audirent. Plures quoque sapientes & rerum periti ex ultimis terræ partibus Ierosolymam confluebant ad audiendam Salomonis sapientiam, quæ etiam audita extra se rapiebantur.

Atque ex his demonstratum à me luculenter arbitror, quoniam affectu & cultu vos erga sanctum illud Dei verbum affici par sit; vestrum erit, ea quæ dicta sunt, factò præstare, ut sitis in concionibus frequentes, in prædicationibus verbi diuini assidui: imitemini Samaritanam, quæ verbis Domini auditis, *Ioan. 4.* relicta hydria, non onusta in ciuitatem se contulit, ac Messiam iam venisse euulgauit: & vos statim ut Verbum Dei audieritis, hydriam illam peccatorum relinquitte, onus vestrum deponite, & per viam mandatorum Dei currentes, laudes diuinas in hoc mundo concinite: atque ita fiet, ut veras oues Christi dicere queamus.

Et tu ô lumme omnium Christianorum, & totius mundi pastor, qui ipse ille es, de quo in Euangelio dicitur: *Bonus pastor ponit animam suam pro ouibus suis* Tu, inquam, qui vitam tuam superimpendisti, qui in medio crucis pro ouibus mortem acerbissimam subiisti. Vere inquam pastor admirabilis, cui similem mundus nunquam vidit; qui oues tuas è faucibus lupi infernalis eripuisti, & tanta eas sollicitudine, iam mille sexcentis annis, in Ecclesiæ tuæ ouili custodis ac protegis: qui denique eas quotidie pretioso corpore tuo, cibo scilicet cælesti, omnium in se suauitate habente, nutris & foues, tu inquam, Domine, nos, qui-

quibus concessum est, esse populum tuum & oues pascuæ tuæ, velut oues agnosce, vt oues conferua; & gratiam nobis elargire, vt semper sanctam vocem tuam audire, eique velut oues morigeræ obsecundare possimus. Præsta etiam, ô bone pastor, vt quando vespera illa ingruerit, qua oues tuas ouiles inclusurus, & ab hædis sequestraturus, in iudicij scilicet extremi die, in ouium tuarum numero recenseri mereamur; & inter oues locum prestes, & ab hædis nos sequestres. Effice denique Domine, vt cum te hic in terra bonum Pastorem habuerimus, in cælesti tandem habitaculo te vt glorificatorem & præmium habeamus, Amen.

FERIA V. POST DOMIN. PASSIONIS.

Partitio.

- I. *Maturandam esse poenitentiam.*
 II. *Qualis hæc peccatrix fuerit & poenitens.*
 III. *Qualis eius poenitentia.*
 IV. *De la hymis Magdalena.*
 V. *De captiuitate eiusdem.*

Ecce mulier qua erat in ciuitate peccatrix.
 Luc. 7.

FIGURA.

Par. 9.

Cum Regina Saba è longinquis regionibus ad Regem Salomonem, eius audientia sapientiam venisset, & multa ei aromata & auri talenta plurima attulisset; ne forte ingrati tudinis rex argueretur, & vt simul magnificentiam & splendorem illi testatum faceret, multo maiora ei munera, cum quibus regina dona minime comparanda erant, contulit. Respondet hæc historia quam perfectissime ei quam hodiernum nobis Euangelium representat. Hæc namque omnium peccatorum maxima, ac regina quodammodo, ad verum & pacificum Salomonem, Christum Dominum accedens, ac pretiosa quædam illi offerens vnguenta humaniter admodum ab eo habetur: quin ipse Dominus, ipsa inquam li-

beralitas, quo magnificentiam suam mundo testatam faceret, multo ei ampliora confert quam acceperat, amorem inquam suum, gratiam, benedictionem, omniumque peccatorum remissionem, quæ infinitis partibus vnguentis tuis cariorea sunt ô Magdalena. Peccatori igitur, ô peccatores, de peccatrice loquendum est; aures præbete, ego linguam: sed quoniam imbecillitatis tenuitatisque mihi conscius sum, opem cælitus aduocare, ac gloriosæ Virginis preces interponere necesse est. Quo circa eam omni humilitate cum Gabriele Archangelo salutemus, recitantes:

Ave MARIA.

Dum filij Israël captiuitate Ægyptia egredierentur, ac iugo seruitutis Pharaonica se eximerent, tanta id celeritate peractum est, vt vrgentibus exire Ægyptijs, tempus non suppeteret panem iam semipistum coquendi, nam teste S. Scriptura: *Tulit populus con-* *spicam farinam antequam fermentaretur, & ligans in pallis posuit super humeros suos.* Sæ- *Figure qui-* *pius mecum ipse tacitus perpenti, quod bus osten-* *nam sub his inuolucris mysterium lateret: ditur non* *at nihil hic aliud designatum puto, quam a-* *esse differ-* *entiam, quæ jam diutius sub tyrannico pec-* *cati iugo captiua detenta est, statim ac mon-* *tentiam.* *stri huius deformitatem agnoscit, secumque* *firmiter statuit, eodem se iugo eximere, &* *Ægypto egredi, adeo celerem & festinan-* *tem in exeundo esse debere, vt rebus ad vi-* *tam necessarijs neglectis nihil aliud spectet,* *quam vt celerrime rubrum Sacramentorum* *mare ingredi, & in desertum poenitentia,* *velut in locum securitatis fugere queat. Ad-* *jungo ad hæc, repentinam hanc ex Ægypto* *egressionem demonstrare, animæ quæ* *in peccato est, omni ratione connitendum* *esse, vt è peccato se quantocyus proripiat,* *& quamprimum ad poenitentiam non secus* *atque asylum confugiat. Ad imitationem* *scilicet quatuor illorum animalium, de qui-* *bus Ezechiel propheta, quæ ibant & reuerte-* *bantur, ad modum fulguris coruscantis:* *non aliter namque peccatrices animæ, quæ* *per hæc animalia designantur, ire è pecca-*

I. Exod. 11.

Ezech. 1.